



2022-03- Nr.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS
MINISTERIJA**

biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266
1400,

faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas
188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo siūloma Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinti 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programą (toliau – Plėtros programa).

Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinis pažangos planas), 2.11 pažangos uždavinį (toliau – uždavinys) „Didinti kokybiškų ir inovatyvių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir sveikatos atsparumą grėsmėms“, už kurio įgyvendinimą atsakinga Sveikatos apsaugos ministerija.

Nutarimo projektu tvirtinamos Plėtros programos sprendžiama problema, siūlomos priemonės, priemonių kaštai ir nauda visuomenei:

I. Sprendžiama problema	Nacionaliniame pažangos plane nurodyta, kad palyginti su kitomis ES valstybėmis, Lietuvos gyventojų bendros sveikatos rodikliai yra prastesni, todėl reikalinga sisteminė sveikatos sistemos peržiūra. Dėl COVID-19 pandemijos kilęs papildomas spaudimas sveikatos sistemai dar labiau išryškino struktūrinius iššūkius, ypač susijusius su sveikatos paslaugų prieinamumo užtikrinimu. Remiantis Europos Tarybos rekomendacija Lietuvai, būtina sutelkti išteklius, kurių reikia dabartinei krizei įveikti ir savo sveikatos sistemos atsparumui ateityje padidinti, nepamirštant sveikatos prieinamumo, efektyvumo ir kokybės gerinimo iššūkių. Vertinant COVID-19 pandemijos pamokas iš esmės tobulintinas šalies sveikatos sistemos pasirengimas tokioms situacijoms, stiprinant sveikatos sistemos pajėgus ir organizacinius sveikatos sistemos įstaigų gebėjimus operatyviai reaguoti į kylančias grėsmes.
II. Siūlomos priemonės	Nutarimo projektu, siekiant įgyvendinti Nacionalinio pažangos plano 2.11 uždavinį „Didinti kokybiškų ir inovatyvių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir sveikatos atsparumą grėsmėms“, siūloma patvirtinti Plėtros

	programą. Jai įgyvendinti 2022–2030 m. suplanuota pažangos priemonė „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ ir regioninė pažangos priemonė „Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą“.
III. Priemonių kaštai	Plėtros programos pažangos priemonėms įgyvendinti 2022–2030 m. iš viso reikės 853 550 tūkst. Eur, iš jų: 1) 54 750 tūkst. Eur Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų; 2) 474 520 tūkst. Eur Europos socialinio fondo + ir Europos regioninės plėtros fondo lėšų; 3) 268 000 tūkst. Eur Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšų; 4) 56 280 tūkst. Eur Valstybės biudžeto lėšų, skirtų ES fondų lėšomis netinkamam finansuoti pridėtinės vertės mokesčiui apmokėti. Regioninei pažangos priemonei (užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą) suplanuota skirti 90 726 tūkst. Eur (iš 853 550 tūkst. Eur) Plėtros programos lėšų.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Nutarimo projektą ir įgyvendinus Plėtros programos pažangos priemones: 1) bus sumažintas gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas, siekiant, kad 2030 m. jis neviršytų 100 atvejų (100 tūkst. gyventojų); 2) bus sumažinta gyventojų išlaidų sveikatos priežiūros paslaugoms ir prekėms dalis nuo visų einamųjų išlaidų, siekiant, kad 2030 m. ji sudarytų 15 proc.; 3) bus padidintas E. sveikatos sistemos naudojimas stacionarinėse ir ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose, siekiant, kad 2030 m. jis sudarytų 98 proc.; 4) bus sudarytos prielaidos teikti kokybiškas ir saugias asmens sveikatos priežiūros paslaugas visiems Lietuvos gyventojams, nepaisant jų gyvenamosios vietos, socialinės ar ekonominės padėties, kad kokybiškos paslaugos būtų prieinamos geografiniu, komunikaciniu, organizaciniu ir ekonominiu atžvilgiu, taip pagerinant Lietuvos gyventojų sveikatą; 5) bus patenkinti senstančios visuomenės poreikiai didinant kompleksinių (socialinės ir sveikatos priežiūros) paslaugų prieinamumą gyventojams, sukuriant ir įgyvendinant tvarų ilgalaikės priežiūros paslaugų teikimo modelį; 6) bus įgyvendinti planavimo dokumentuose įtvirtinti siekiai: a) įgyvendintas Nacionalinis pažangos plano 2.11 uždavinys „Didinti kokybiškų ir inovatyvių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir sveikatos atsparumą grėsmėms“; b) įgyvendintos Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 4.2.1–4.2.2, 4.2.7–4.2.11, 4.2.15–4.2.16, 4.3.3–4.3.4, 4.3.7–4.3.9, 4.4.4–4.4.5, 4.5.3–4.5.4, 4.5.7 papunkčių nuostatos, susijusios su asmens sveikatos paslaugų kokybės gerinimu, sveikatos sistemos atsparumo grėsmėms didinimu, efektyvia sveikatos sistemos vadyba. c) prisidėta prie 2015 m. Jungtinių Tautų patvirtinto darnaus vystymosi 3 tikslo – gera sveikata ir gerovė.

Vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, 70 punktu, išsamesnė informacija apie Plėtros programa sprendžiamos pagrindinės problemos gilumines priežastis, jų įtaka problemos mastui pateikta šio teikimo 3 priede.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamo Nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvada pateikta kaip apibendrinta informacija šiame teikime.

Nutarimo projektas 2022 m. vasario 15 d. raštu Nr. 10-814 pateiktas išvadoms gauti visoms ministerijoms, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 22-2391). Pastabų dėl projekto neturėjo Ekonomikos ir inovacijų, Krašto apsaugos, Kultūros, Susisiekimo, Teisingumo, Žemės ūkio ministerijos. Į visas Finansų ministerijos teiktas pastabas atsižvelgta. Į kai kurias Aplinkos, Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijų teiktas pastabas atsižvelgta iš dalies. Į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktus siūlymus tikslinti problemos priežasčių formuluotes (susijusios su infrastruktūros pritaikomumo neįgaliesiems asmenims, šeimos gydytojo komandos sudėtimi, sąvokas „trumpalaikės socialinės globos teikimo“) neatsižvelgta paaiškinant priežastis. Vidaus reikalų ministerijos pateiktas pastebėjimas dėl ESF+ lėšų paskirstymo tarp regionų aptartas 2022 m. kovo 17 d. pasitarime (dalyvavo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovai).

Patikslintas Nutarimo projektas 2022 m. kovo 7 d. raštu Nr. 10-1180 teiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai ir paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 22-2391(2)). Į visas gautas Vyriausybės kanceliarijos Teisės, Socialinės politikos, Strateginio planavimo ir stebėsenos grupių pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

2022 m. kovo 22 d. Nutarimo projektas svarstytas ministerijų atstovų tarpinstituciniame pasitarime. Atsižvelgiant į pasiūlymus, Plėtros programos III skyriuje iš ES veiksmų programos paimtų rodiklių reikšmės, kurių pradinė reikšmė lygi „0“, pakeistos į „n. d.“ (nėra duomenų). Papildomai paaiškiname, kodėl šiuo metu nėra galimybės nurodyti pradinę rodiklio „Pacientų pasitenkinimas gautomis paslaugomis“ reikšmę. Pastaraisiais metais buvo atlikti keli tyrimai, tačiau jų tikslai, tyrimo objektai ir aplinkybės buvo skirtingi. Pvz., Valstybės kontrolės užsakymu 2017 m. visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“ vykdė Lietuvos sveikatos priežiūros paslaugų kokybės tyrimą – apklausė 1000 respondentų. 55 proc. respondentų pagrindine asmens sveikatos priežiūros problema įvardijo dideles eiles. Daugiau nei pusė (54 proc.) gyventojų patenkinamai arba blogai įvertino galimybę norimu laiku patekti pas šeimos gydytoją (*detaliau žr. 2018 m. lapkričio 16 d. valstybinio audito ataskaitoje „Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir orientacija į pacientus“*). Sveikatos apsaugos ministerijos užsakymu 2020 m. spalio–lapkričio mėn. (COVID-19 pandemijos laikotarpiu) visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ apklausė 1009 respondentus, siekdama sužinoti šalies gyventojų nuomonę apie sveikatos apsaugos sistemą ir Sveikatos apsaugos ministerijos vykdomą politiką. Pasitikėjimo sveikatos sistema rezultatai: sveikatos apsaugos sistemą 5 balais (labai pasitiki) įvertino 12 proc., 4 balais – 21 proc. respondentų. Asmenys, įvertinę 3 ir mažiau balų, nurodė sumažėjusį paslaugų prieinamumą, sunkumus patekti pas gydytojus, aplaidų gydytojų požiūrį, neatsakingą, blogą darbą. Nesugebėjimą susitvarkyti dėl COVID, sistemos neįgalumą įvardijo 12 proc. tyrimo dalyvių. 11 proc. nurodė korupciją ir kyšininkavimą. Rūpestį tik COVID-

19 ir dėl to negydomas ir apleistas kitas ligas nurodė 10 proc. apklaustųjų, ilgas eiles pas gydytojus – 9 proc. apklaustųjų

Nutarimo projektą rengė Sveikatos apsaugos ministerijos Strateginio planavimo ir valdymo skyrius (vedėja Raimonda Janonienė, tel. 8 5 260 4718, el. p. Raimonda.Janoniene@sam.lt), dalyvavo Asmens sveikatos priežiūros departamentas (direktorė Odeta Vitkūnienė, tel. (8 5) 266 1460, el. p. Odeta.Vitkuniene@sam.lt).

PRIDEDAMA:

1. Plėtros programos nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Plėtros programos projektas, 12 lapų.
3. Plėtros programos pagrindimas, 101 lapas.
4. Plėtros programos problemų ir priežasčių analizė, 2 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė,
pavadojanti Sveikatos apsaugos ministrą

Monika Navickienė

Rita Aniukštytė, tel. (8 5) 260 4701, el. p. rita.aniukstyte@sam.lt